

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Tid och plats

Fredagen den 10 maj 2019, KS-salen, Skövde stadshus
kl. 08.30 – 12:00

Beslutande

Katarina Jonsson, Skövde, ordf.
Jonas Sundström, Lidköping
Runo Johansson, Tidaholm
Johan Abrahamsson, Mariestad
Daniel Andersson, Essunga
Kent Larsson, Grästorp
Carina Gullberg, Gullspång
Susanne Andersson, Götene
Catrin Hulmarker, Hjo
Jonas Davidsson, Karlsborg
Rolf Eriksson, Tibro
Karin Arvidsson, Töreboda
Gabriela Bosnjakovic, Vara

Övriga deltagare

Ida Ekeröth, Mariestad
Petter Johansson, Grästorp
Björn Thodenius, Gullspång
Åsa Karlsson, Götene
Pierre Rydén, Hjo
Per-Olof Andersson, Tibro
Carl-Uno Olsson, Vara
Hillevi Larsson, Skaraborgs Kommunalförbund (§ 27, § 28, § 29)
Frida Jolsgård, Skaraborgs Kommunalförbund (§ 27, § 28, § 29)
Katarina Lindberg, Skol- och utbildningschef, Skövde kommun (§ 27, § 28, § 29)
Johnny Palmqvist, Skol- och utbildningschef, Skara kommun (§ 27, § 28, § 29)
Ove Brodin, Skol- och utbildningschef, Lidköping kommun (§ 27, § 28, § 29)
Gunilla Druve Jansson, ordf. Samordningsförb. Västra Skaraborg (§ 29)
Louise Samuelsson, områdeschef Skaraborg Försäkringskassan (§ 29)
Magnus Olsson arbetsförmedlingschef, Arbetsförmedlingen
Skaraborg (§ 29)
Magnus Fredricson, Skaraborgs Kommunalförbund (§ 32 § 33 § 34)
Jan Malmgren, Skaraborgs Kommunalförbund
Siw Adamson, Skaraborgs Kommunalförbund

Utses att justera   Susanne Andersson

Sekreterare

Siw Adamson

Paragrafer 23-40

Ordförande

Katarina Jonsson

Justerande

Susanne Andersson

§ 23

Ordförande Katarina Jonsson hälsar alla välkomna och förklarar mötet öppnat.

§ 24

Till att justera dagens protokoll väljs Susanne Andersson

§ 25

Fastställande av dagordning

Styrelsen beslutar

att godkänna dagordningen.

§ 26
Beslut om fyllnadsval av ersättare under
Fredrik Nelanders frånvaro.

Vara kommun har utsett Carl-Uno Olsson som ersättare till Kommunstyrelsens 2:e vice ordförande, Fredrik Nelander. Under den tid som Fredrik Nelander kommer att vara frånvarande.

Carl-Uno Olsson föreslås därmed som ersättare i förbundsstyrelsen.

Styrelsen beslutar

att välja Carl-Uno Olsson som ersättare i förbundsstyrelsen under den tid som Fredrik Nelander är frånvarande.

D Siv

§ 27 Beslut om förslag till gemensam prislista 2019 för gymnasieplatser i Skaraborg

Föredragande: Katarina Lindberg och Hillevi Larsson

Katarina Lindberg inleder med att presentera den nationella utredningen ”Planering och dimensionering av komvux och gymnasieskola” som just nu pågår på uppdrag av regeringskansliet och där Skaraborg ingår som fallstudie. Utredningen beräknas vara klar februari 2020.

Kommunchefsgruppen återremitterade 2019-03-15 årets förslag till prislista till skolcheferna/ekonomgruppen.

Ekonomgruppen fick i uppdrag att ta fram alternativ kring prislistan. Två ekonomer har genomfört uppdraget; Jens Sjöstrand i Falköping och Yvonne Härling i Lidköping. De olika alternativen var:

- 2019 års föreslagna prislista där prisökningen är 3,13%
- Att använda 2018 års prislista även detta år
- En prisökning på 2%
- En prisökning på 1,7%
- En prisökning på 1,5%
- Att ta bort de två dyraste huvudmannapriserna per program och sedan räkna snittpris

På skolchefsmötet den 5 april beslutades att inte ta ställning till något av alternativen.

Ekonomgruppen har enligt uppdraget även tittat på närliggande samverkansområden. I Boråsregionen finns ingen gemensam prislista, men samverkan sker i övrigt som i Skaraborg med förstahandsmottagande till exempel. I Karlstad finns heller ingen gemensam prislista. Ekonomgruppen tipsar om Swecos utredning som jämför prislistor i gymnasiesamverkan i Sverige.

http://www.fbreionen.se/UserFiles/Archive/8546/Gymnasieregioner_genomgang_av_prislistor- Sweco_003.pdf

På Utbildning Skaraborgs hemsida finns även ett antal andra prislistor från olika delar av Sverige:

<https://utbildningskaraborg.se/sv/skolpersonal/antagningskansli/ike/ike-administration/>

Efter presidiet den 29 april 2019 föreslår presidiet
en prisökning med 1,7% för 2019 och
en prisökning med 2,0% 2020

Yttrande: Carina Gullberg, Rolf Eriksson, Carl-Uno Olsson,

Yrkande: Susanne Andersson yrkar på att använda 2018 års prislista även 2019 och invänta den pågående utredningen.

Johan Abrahamsson, Catrin Hulmarker, Carina Gullberg, Bengt Sjöberg, Gabriela Bosnjakovic, Jonas Davidsson, Kent Larsson, Björn Thodenius ställer sig bakom Susanne Andersson yrkande.

Jonas Sundström yrkar på presidiet förslag med en prisökning med 1,7% för 2019 och en prisökning med 2,0% 2020.

Runo Johansson ställer sig bakom Jonas Sundströms yrkande.

Styrelsen ajournerar sig till kl. 10:30 och återupptar sedan ärendet inför beslut.

Ordföranden finner att det finns två yrkanden.

a/ Susanne Andersson yrkar på att använda 2018 års prislista även 2019

b/ Jonas Sundström yrkar på presidiet förslag med en prisökning med 1,7% för 2019 och en prisökning med 2,0% 2020.

Ordförande ställer proposition på de båda förslagen och finner förbundsstyrelsen i enighet med Susanne Andersson yrkande.

Styrelsen beslutar

att använda 2018 års prislista även 2019

Jonas Sundström reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

DS

§ 28

Beslut om förslag till Måldokument Utbildning Skaraborg

Föredragande: Hillevi Larsson

Den 1 januari 2015 började Måldokument Utbildning Skaraborg att gälla. Dokumentet har tre övergripande mål som beskriver Skaraborgs gemensamma riktning på hela utbildningsområdet. Målen som är politiskt förankrade har inte förändrats.

Till Måldokumentet hör fyra olika avtal, Samverkansavtal för gymnasieutbildningar, Samverkansavtal för vuxenutbildning, Samverkansavtal för samhällsorientering samt Samverkansavtal för Skaraborgs grundskolor, förskoleklasser, pedagogisk omsorg och fritidshem.

Under hösten 2018 har arbete med att revidera Måldokumentet pågått. Arbetet har gjorts av presidiet för Skaraborgs skol- och utbildningschefer, som består av:

Katarina Lindberg, barn- och utbildningschef, Skövde

Gunilla Kindberg, barn- och skolchef, Lidköping

Anneli Alm, barn- och utbildningschef, Tidaholm

Presidiet för skolchefgruppen har fick i uppdrag att revidera Måldokumentet för första gången sedan det började gälla 2015. Den 9 november gick Måldokumentet ut på remiss i skolchefgruppen och den 14 december diskuterades remissvaren.

På möte i skolchefgruppen den 8 februari lades ett färdigt förslag fram och efter smärre justeringar av mätetalen antogs revideringen (votering där 13 av 14 skolchefer röstade för att dokumentet skulle antas, Tibro röstade nej).

Skol- och utbildningschefsgrupp

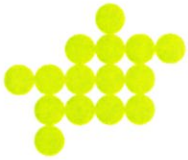
Ställer sig bakom revidering av Måldokument Utbildning Skaraborg

Kommunchefsgrupp

Ställer sig bakom revidering av Måldokument Utbildning Skaraborg

Styrelsen beslutar

att anta reviderat Måldokument Utbildning Skaraborg

§ 29

Beslut om tilläggsuppdrag avseende stärkta möjligheter för obehöriga elever

I diskussioner kring Måldokument Utbildning Skaraborg har det framkommit ett tydligt behov av att stärka möjligheterna för obehöriga elever samt att öka genomströmningen på introduktionsprogrammen.

Med 2019 års programförändringar inom Introduktionsprogrammen har större ansvar lagts på kommunerna att tillgodose de obehöriga elevernas önskemål. Under 2019 har man arbetat för att på flera olika sätt tillgodose elevens rättigheter men man ser att olika kommuner agerar på olika sätt.

Introduktionsprogrammen ska ge obehöriga elever möjlighet att komma in på ett nationellt program, eller leda till att de kan få ett arbete.

Detta tilläggsuppdrag planeras att tas fram för att förtydliga vikten av att förstärka insatser kring de elever som riskerar att bli obehöriga till nationella program på gymnasieskolan.

Uppdraget till Skaraborgs skol- och utbildningschefer innebär att tillsammans med nätverket för gymnasiet och nätverket för Introduktionsprogrammen stärka möjligheterna för obehöriga elever samt att öka genomströmningen på introduktionsprogrammen.

En plan för hur fortsatt arbete ska genomföras ska vara klar hösten 2019 för återkoppling till styrelsen.

Skol- och utbildningschefsgruppen

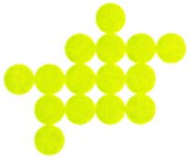
Ställer sig positiva till uppdraget

Kommunchefsgruppen

Är hittills ej informerade

Yttrande: Kent Larsson önskar en uppföljning på nästa styrelsemöte i juni 2019

Om hur tilläggsuppdraget ska genomföras?

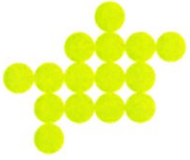
Styrelsen beslutar

att ge Skaraborgs Skol- och utbildningschefer uppdraget att formulera ett tilläggsuppdrag till Måldokument Utbildning Skaraborg för att stärka möjligheterna för obehöriga elever och öka genomströmningen på introduktionsprogrammen.

med tillägget att skolcheferna återkopplar på nästa styrelsemöte 14 juni 2019 hur man tar sig an uppdraget.

SS

§ 30

Information om utredning av Samordningsförbunden

Föredragande: Gunilla Druve Jansson, Louise Samuelsson, Magnus Oscarsson

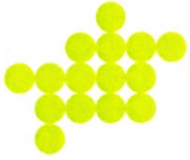
Styrelserna i Samordningsförbunden beställde 2017 en utredning angående sammanslagning av de tre Samordningsförbunden i Skaraborg. Utredningen blev klar 2018 och följdes av en remiss ut till ägare och medlemmar samt dialog med berörda. Efter oenighet i frågan beslöt styrelserna att lyfta frågan på nytt nästa mandatperiod.

På medlemsrådets möte den 10 april 2019 beslöt man att ta upp frågan om en sammanslagning av de tre förbunden igen och starta upp arbetet med en dialog med Skaraborgs Kommunalförbund. Samordningsförbunden vill ha en dialog om vad som långsiktigt är bäst. Ett samlat förbund eller tre förbund?

Magnus Oscarsson, Arbetsförmedlingen och Louise Samuelsson, Försäkringskassan beskriver sina organisationer och hur de ser frågan.

Yttrande: Kent Larsson, Bengt Sjöberg, Carina Gullberg, Åsa Karlsson, Catrin Hulmarker, Rolf Eriksson, Susanne Andersson, Jonas Davidsson

Ordförande Katarina Jonsson tackar för informationen

§ 31

Val av en representant från Skaraborgs Kommunalförbund till Politiskt samrådsorgan SRO

Föredragande: Jan Malmgren

Samrådsorganet SRO är den politiska yta som VGR och kommunerna använder för samtal kring strategiska frågor inom hälso- och sjukvårds-/vårds-/omsorgsområdet.

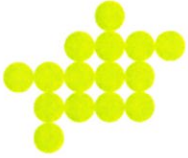
VästKom:s styrelse beslutade den 2 april 2019 att bifalla ett förslag om att kommunerna, utöver sina fyra kommunalförbundsordföranden, får totalt ytterligare fyra förtroendevalda poster med i SRO – en från varje kommunalförbund.

Förstärkningen av ytterligare en ledamot från kommunalförbunden syftar till att stärka kommunernas röst, och tanken är att ledamoten bör ha uppdrag inom socialtjänst eller vård- och omsorgsområdet. Kommunalförbunden kommer under april att utse sin respektive ledamot och anmäla valet till VästKom.

Från VGR deltar i SRO regionstyrelsens och hälso- och sjukvårdsstyrelsens presidium, totalt fem personer.

Styrelsens beslutar

att välja Anna-Karin Skatt som Skaraborgs Kommunalförbunds andra representant till SRO.

§ 32

Val av en representant från Skaraborgs Kommunalförbund till Politiskt samråd Naturbruksgymnasierna

Föredragande: Jan Malmgren

Respektive kommunalförbund ska utse en ledamot till det politiska samrådet för naturbruksgymnasierna. Syftet med gruppen är att på övergripande och strategisk nivå samordna insatser för naturbruksutbildning och kompetensförsörjning för de gröna näringarna. Till detta kommer att övervaka, följa upp och vårda samverkansavtalet mellan Västra Götalandsregionen och de 49 kommunerna kring naturbruksutbildning samt kunna diskutera resurssättning av verksamheten.

Gruppen ska vara en arena för ett gemensamt ansvarstagande för naturbruksutbildningarnas utveckling på strategisk nivå, utan att inkräkta på skollagens krav på huvudmannaskap som bärs av Västra Götalandsregionen.

Efter samråd med valberedningens ordförande, Marie Ekman föreslår styrelsens presidium Bengt Sjöberg, Töreboda, som ledamot i det politiska samrådet för Naturbruksgymnasierna.

Styrelsen beslutar

att välja Bengt Sjöberg som ledamot i det politiska samrådet för Naturbruksgymnasierna.

§ 33

Remissvar – avstämning av trafikförsörjningsprogram 2019

Föredragande: Magnus Fredricson

Västra Götalandsregionen tillställer årligen delregionerna en remiss angående uppföljningen av trafikförsörjningsprogrammet och delvis andra strategier.

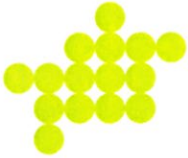
Beredning har skett i nätverket för handläggare av allmän kollektivtrafik.

Yttrande: Carina Gullberg, Kent Larsson, Björn Thodenius

Styrelsen beslutar

att ställa sig bakom förslaget till svar på remissen.

(Remissvaret ligger som bilaga 1 till protokollet)

§ 34**Remissvar – Förslag till nya föreskrifter gällande vägnummer för väg 49 och 184, Västra Götalands län**

Föredragande: Magnus Fredriksson

Skaraborgs Kommunalförbund har under 2014 ansökt om att ändra namn och nummer för väg 2616, Brogårdsleden, och del av väg 184 till väg 49. Nu är de åtgärder vidtagna som Trafikverket bedömer krävs för att bytet skall bli av.

Förändringen berör ett av de främsta pendlingsstråken i Skaraborg, det mellan Lidköping och Skövde, samt i det av Västra Götalandsregionen utpekade stråk 5 från Lysekil till Karlsborg.

Omnumreringen föreslås träda i kraft 9 september 2019.

Beredning har skett i samhällsbyggnadskollegiet 26 april 2019.

Förslag till Remissvar

Svar på Remiss Förslag till nya föreskrifter gällande vägnummer för väg 49 och 184, Västra Götalands län

Skaraborgs Kommunalförbund har ansökt om att den föreslagna förändringen skall ske och välkomnar den.

Styrelsen beslutar

att ställa sig bakom förslaget till svar på remissen.

§ 35**Remissvar – Konsekvensutredning till förslag om föreskrifter om riksväg 44 enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning**

Föredragande: Magnus Fredricson

Riksväg 44 är en viktig regional led som kopplar samman vägarna E6 i sydväst vid Uddevalla och E20 i nordöst vid Götene. För att klara dagens och framtidens trafikflöden behövs nyinvestering i form av nybyggnation av väg 44 och ombyggnad av väg 184. Detta projekt håller nu på att färdigställas och det är dags att fatta formella beslut om vägen.

Frågan gäller att den nya vägsträckningen från Källby till Skararondellen skall utgöra riksväg 44. Som en konsekvens därav kommer den nuvarande sträckningen från Skararondellen, via Filsbäck, till Källby bli en lokal länsväg.

Den nya numreringen föreslås gälla från 9 september 2019.

Förändringen framstår i det närmaste som självklar.

Beredning har skett i samhällsbyggnadskollegiet 26 april 2019.

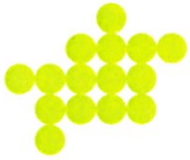
Förslag till Remissvar:

Svar på Remiss Konsekvensutredning till förslag om föreskrifter om riksväg 44 enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning

Skaraborgs Kommunalförbund har inget att invända mot förslaget om att det är den nya sträckningen som skall utgöra riksväg 44.

Styrelsen beslutar

att ställa sig bakom förslaget till svar på remissen.

§ 36 Förslag till beslut om Skaraborgsdagen 2020

Föredragande: Jan Malmgren

Skaraborgsdagen har etablerats med syfte att utgöra en mötesplats för beslutsfattare i Skaraborg, såväl privata som offentliga, för att träffas under trevliga former och tillsammans diskutera angelägna utvecklingsfrågor för Skaraborg.

För tredje gången arrangerades Skaraborgsdagen 2019, den 31 januari, Vara konserthus. Intresset och uppskattningen från deltagare och massmedia har varit stort. Resultatet från SMS undersökningen som genomförs under dagen visar att det nu är kompetensförsörjning som anses som den viktigaste av Skaraborgs utmaningar.

Vid styrelsemöte 2019-02-23 redovisades Skaraborgsdagen 2019 och intresset av att genomföra en fortsättning på Skaraborgsdagen 2020 diskuterades.

Styrelsen ansåg att Skaraborgsdagen ska genomföras 2020 och att torsdag vecka 5 är en lämplig dag.

Styrelsen föreslår fortsatt hantering enligt nedanstående förslag till beslut och att utse två ledamöter som tillsammans med presidiet utgör styrgrupp för Skaraborgsdagen.

Styrelsen föreslår att Gabriela Bosnjakovic och Rolf Eriksson ska ingå i styrgruppen.

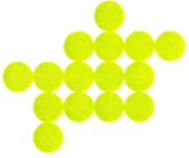
Styrelsen beslutar

att genomföra Skaraborgsdagen 2020 den 30 januari, med tema: kompetensförsörjning och digitalisering.

att utse en styrgrupp för den fortsatta planeringen bestående av styrelsens presidium tillsammans med Gabriela Bosnjakovic, Rolf Eriksson och förbundsdirektören.

att styrgruppen ges i uppdrag att återkomma med förslag till genomförande, innehåll och beräknade kostnader.

att antal deltagare och kostnader ska fördelas enligt samma principer som för 2019.

§ 37 **Arbetsätt och mötestider för direktionen i Skaraborgs Kommunalförbund 2019–2022**

Föredragande Jan Malmgren

Skaraborgs Kommunalförbund genomför under våren 2019 en förändring i politisk organisation, samt ett förändrat arbetsätt. I korthet innebär den nya organisationen att förbundsfullmäktige och förbundsstyrelsen ersätts av en direktion. Till direktionen finns även ett presidium, och en revision.

Syftet med förändringen är att skapa större delaktighet i de politiska besluten; att involvera hela direktionen i de frågor kommunalförbundet arbetar med; att skapa mer utrymme för politisk styrning; samt få mer tid för strategisk dialog för hela Skaraborgs bästa.

Yttrande: Björn Thodenius, Catrin Hulmarker, Carina Gullberg, Johan Abrahamsson

Styrelsen beslutar att

anta förslaget till Arbetsätt och mötestider för direktionen i Skaraborgs Kommunalförbund 2019 - 2022.

§ 38

Anmälningssärenden

Inkommen skrivelse för kännedom till förbundet från föreningar Lugnås/Björnsäter till Trafikverket. Angående ombyggnad av E20 delen Götene – Mariestad med förslag till delvis ny sträckning.

Styrelsen beslutar att anse skrivelsen som anmäld.

§ 39

Övriga frågor

Direktionsmöten

Planera in en dag då den pågående nationella utredningen presenteras.

Planera in direktionsmöten 2020, så snart som möjligt

Stående punkt på dagordningen med rapporter från BHU och VästKom, både innan och efter möten.

Mediapoolen Västra Götalands stämma den 14 maj 2019

Bengt Sjöberg informerar om att Johan Björkman är föreslagen som ordförande i Mediapoolen och Åsa Karlsson som vice ordförande. Styrelsen ställer sig bakom förslagen.

Gryning Vård AB

Björn Thodenius informerar om att Gryning Vård AB gjorde ett stort underskott men nu har en annan styrning och ledning samt att Göteborg inte tecknat avtal med Gryning Vård AB.

Möte angående Geoparken den 14 juni 2019

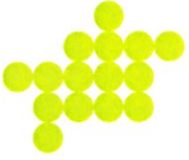
Kent Larsson meddelar att inbjudan har gått ut till berörda kommuners KSO, men att det är få som är anmälda.

Ny Tobakslag

Jonas Davidsson tar upp den nya tobakslagen som gäller från den 1 juli 2019. Då det företag som vill sälja tobak måste ansöka om tillstånd hos kommunen.

Hur hanterar vi den nya lagen? Kontrollavgifter och taxa.

Yttrande: Susanne Andersson, Johan Abrahamsson

§ 40
Avslutning

Ordförande Katarina Jonsson avslutar mötet och önskar alla en trevlig helg.

 Sv

HANDLÄGGARE
Magnus Fredricsson

DATUM
2019-05-02

MOTTAGARADRESS

Västra Götalandsregionen
Koncernkontoret
Box 1091
405 23 Göteborg

Remissyttrande

Årlig avstämning av trafikförsörjningsprogrammet 2019

Västra Götalandsregionen tillställer årligen delregionerna en remiss angående uppföljning av trafikförsörjningsprogrammet. Remissen behandlas även i dialog genom de delregionala kollektivtrafikråden. Årets remissbrev innehåller, förutom uppföljningen som är en avstämning av pågående arbete, även önskemål om inspel till den revidering av trafikförsörjningsprogrammet som kommer arbetas fram under 2019-2020.

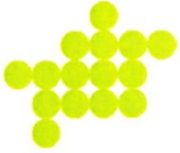
Västra Götalandsregionen önskar i den årliga avstämningen 2019 kollektivtrafikrådets svar på följande frågeställningar:

- Eventuella reflektioner kring måluppfyllelsen för 2018?
- Har ni inspel på åtgärder som ger bättre resursutnyttjande och högre måluppfyllelse?
- Ser ni utvecklingsområden inom våra strategier som kräver extra fokus under perioden 2021–2024?
- Har ni några övergripande inspel gällande revideringen av trafikförsörjningsprogrammet?
- Har ni förbättringsförslag gällande kollektivtrafikråden och övriga samverkansformer?
- Övriga inspel som delregionala kollektivtrafikrådet vill skicka med?

Skaraborgs Kommunalförbund har tagit del av remissen och lämnar här sina samlade synpunkter. Beredning har skett i nätverket för handläggare av allmän kollektivtrafik.

Sammanfattning

Skaraborgs Kommunalförbund yttrar sig angående uppföljningen av trafikförsörjningsprogrammet 2019, och konstaterar att programmet har positiv måluppfyllelse. Däremot önskar vi få tillgång till bakomliggande statistik, för att kunna fördjupa analysen. Vi konstaterar exempelvis att Västra Götalands ojämna geografi och programmets tydliga fokus på innerstadsproblematiken riskerar överskugga behoven på landsbygden. Vi anser därför att

regionen behöver ta detta i beaktande och utformar en strategi som kan leda mot att skapa attraktiva förutsättningar för hållbart resande även på landsbygden, och ger några förslag på exempel i yttrandet. Vi anser även att särskilda satsningar på Kinnekullebanans kapacitet behöver komma till stånd snabbt.

Yttrande

Måluppfyllelse

Skaraborgs Kommunalförbund noterar med glädje den positiva utvecklingen av det hållbara resandet i Västra Götaland. Det är positivt att den upplevda tryggheten ökar, och att fler tycker att det är enkelt att resa med Västtrafik. Arbetet med förenkling och att stärka tryggheten behöver fortsätta, och där kan olika slags teknik vara en väg framåt.

För att fördjupa analysen av resultatet är det en fördel om statistiken kan brytas ned, både utifrån den ojämna geografi som Västra Götaland utgör med avseende på olika ålder, resvanor, boendeorter etc. För att bli användbar behöver statistiken dessutom presenteras på en nivå som är ändamålsenlig också för kommunerna, så att de kan bidra med analys och förslag till utveckling.

Det övergripande målet i programmet är att andelen hållbara resor ska öka i hela Västra Götaland och kollektivtrafikresandet fördubblas, för en attraktiv och konkurrenskraftig region. Målet har utvecklats positivt under en längre tid genom att både resandet med kollektivtrafiken ökar och kollektivtrafikens marknadsandel i förhållande till bilen. Utvecklingen är positiv i hela regionen, men ökningarna sker främst i stadstrafiken och i de prioriterade stråken.

Skaraborgs Kommunalförbund anser att det krävs anpassade och specifika insatser i olika delar av Västra Götaland, där landsbygder, mindre orter, större orter och storstäder har olika utmaningar och kräver olika lösningar för ökad attraktivitet och konkurrenskraft. Det saknas flera länkar som skulle behövas för att knyta samman Skaraborg ytterligare, utöver de redan identifierade prioriterade stråken. I synnerhet behöver interna delregionala stråk, som är av avgörande betydelse utifrån ett arbetsmarknadsregionalt perspektiv, identifieras och ges bättre kapacitet och tillgänglighet.

I Västra Götalands ojämna geografi behöver kollektivtrafiken utvecklas för att säkerställa socialt och ekologiskt hållbar tillgänglighet för alla invånare, också i glesare delar av regionen. Kanske är det dags att arbeta fram en mobilitets- eller tillgänglighetsstrategi snarare än ett trafikförsörjningsprogram? Exempel på viktiga frågor är att se över hur och var attraktiva intermodala noder kan skapas med god resenärsservice, t ex digital skyltning, parkeringsplatser för bil och cykel; samt i allmänhet se över hållplatslägen och deras utformning på landsbygden.

Skaraborgs Kommunalförbund tar initiativ till att upprätta en arena för ett mer strategiskt och regionalt samtal om kollektivtrafikens roll för Skaraborgs utveckling, bland annat med utgångspunkt i Strukturbild Skaraborg, och vi ser fram emot det gemensamma utvecklingsarbetet. Ambitionen är att arbetet skall involvera både tjänstepersoner och politik.

Förbättrat resursutnyttjande

Regionen efterfrågar förslag på åtgärder som ger bättre resursutnyttjande. Vi tror i det sammanhanget att en öppen diskussion om kollektivtrafikens flexibilitet, till exempel mot bakgrund av den kritik som ibland framförs om tomma bussar i trafik, kan gagna utvecklingen.

För Skaraborg är utbyggnaden av närtrafiken ett viktigt och positivt steg. Närtrafiken behöver fortsätta utvecklas för att kunna vara en del av ”hela resan”, med bättre passning till andra delar av kollektivtrafiken. Perspektivet att utveckla kollektivtrafiken för att kunna erbjuda hela resan är centralt för att öka andelen hållbart resande.

Ett högre resandeantal kräver i grunden ett attraktivt erbjudande, t ex genom snabba och rätta stråk med hög tillgänglighet (dvs många och täta turer), samt att hållplatser och noder är attraktiva och erbjuder god resenärsservice.

Utvecklingsområden inom strategierna

Den nya zonstrukturen syftar till att öka kollektivtrafikens marknadsandel, och så kommer det säkert att bli då priserna kommer att sänkas. Men därför behövs också en strategi för att möta en ökad efterfrågan på attraktiv regionbusstrafik i Skaraborg och andra delar av regionen, och det saknas i nuvarande version av trafikförsörjningsprogrammet.

Kommunerna behöver så snart som möjligt få information om hur det förändrade zonsystemet, och därtill hörande prisförändringar, påverkar bland annat tillköp, skolkort och färdtjänst.

Att öka kollektivtrafikens marknadsandel innebär att människors beteenden behöver förändras, och att mer konkret få människor att välja bort bilen till förmån för buss eller tåg. Erbjudandet behöver därför utvecklas för att åstadkomma eller åtminstone bidra till det. I samband med att det nya zonsystemet införs finns en möjlighet att attrahera nya resenärer. Kanske kan återbäringen i den utmärkta ToGo-appen utvecklas med detta i åtanke?

Inspel till revidering av trafikförsörjningsprogram

Högre måluppfyllelse skulle sannolikt kunna nås med ett närmare samarbete mellan kommunerna och Västtrafik när det gäller kampanjer och deras utformning. Detta behöver också kopplas till en möjlighet att kombinera tillköp med lokala kampanjer.

Målet om ett grundutbud på landsbygden, i enlighet med landsbygdsutredningen från 2014, anses vara helt uppfyllt. Vi anser att det är dags att uppdatera landsbygdsutredningen med nya mål för grundutbudet på landsbygder som tar större hänsyn till resandet som helhet. I dagsläget är målet för en ort uppfyllt så länge det finns ett visst antal möjligheter att resa någonstans, men grundutbudet tar däremot inte hänsyn till vart turerna går eller att avgångstiderna ska passa resebehovet. Målen behöver ta sikte på relevant tillgänglighet för invånare på platsen.

Kännedomen om möjligheterna att resa med kollektivtrafiken på landsbygden måste också öka. Det måste vara enkelt att förstå kollektivtrafiken och enkelt att resa. Som nämns i uppföljningen är ett viktigt steg framåt att närtrafiken ska kunna synas i Västtrafiks reseplanerare.

Samordning med skolskjutsar behöver ske under beaktande av trafiksäkerhets- och ansvarskrav som är förknippade med kommunernas upphandlingar av skolskjutsar.

Västtrafik kallar resandeminskningen om 9 procent på Kinnekullebanan ”markant” i underlag till Skaraborgs kommunalförbund. Denna mycket stora minskning är, utöver oroande, helt i strid med målen i Trafikförsörjningsprogrammen. För Skaraborg, och därmed Skaraborgs Kommunalförbund och de femton kommunerna, är Kinnekullebanan mycket prioriterad, inte minst som en länk mot våra omgivande regioner.

Vi påminner om beslutet i BHU om att aktualisera Målbild tåg och att det skall vara möjligt att föreslå fler tågstopp. De kriterier som låg till grund för urval av tågstopp missgynnade Skaraborg, t ex genom en stark prioritering mot ändpunktstrafik. Västra Stambanan har inga ändpunkter i Skaraborg, samtidigt som den har kapacitet att knyta samman Skaraborg, men då måste tågen stanna på fler platser längs banan. Det är en fråga Skaraborgs Kommunalförbund är djupt engagerade i.

Övrigt

Arbetet med att ta fram ett utbildningsmaterial för tjänstemän gällande kollektivtrafikens roll i samhällsbyggandet är ett välkommet initiativ. Det är viktigt att även inkludera landsbygdsperspektiven i utbildningsmaterialet då förutsättningarna för samhällsbygget skiljer sig åt mellan stad och land.